

Product Broker – Az elektronikus címkék új világa

Szerző: Haraszi Mária, termékmenedzser, Seacon Europe Kft.

A [Seacon Europe](#) Kft. az élelmiszeripari kihívásokra válaszul, a „farm to fork” koncepcióval összhangban fejlesztette ki [QSTSolutions](#) (Quality – Safety – Traceability) nevű szoftverét, amely támogatja a minőségbiztosítást, az élelmiszerbiztonságot és a nyomonkövethetőséget – beleértve a termékbeépülés- és termékéletút-követést is. Ez egy olyan szolgáltatáscsomag, ami abban támogatja a gyártókat, feldolgozókat, hogy maximális részletességgel legyenek képesek termékeik tulajdonságainak, minőségi jellemzőiknek a sarzsszintű lekövetésére, lehetőséget biztosítva az általuk feldolgozott nyersanyagok jellemzőinek az örököltetett beépítésére. Ezen felül támogatja, hogy a feldolgozás során keletkezett információkat a lehető legnagyobb pontossággal lehessen az adott termékhez kapcsolni, akár többszörös feldolgozási fázison átesett, több komponensű gyártmányok esetében is.

A QSTS-nek köszönhetően széles rálátásunk nyílt az élelmiszeriparra, és azt tapasztaltuk, hogy az ágazat számos kihívással küzd. Mind közül itthon kiemelt figyelmet kell fordítani a digitalizáció hiányára, a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdésekre, az élelmiszer-biztonságra (gondoljunk csak a termékviesszahívásokra), a folyamatosan változó fogyasztói igényekre és elvárásokra. De a sort még folytathatnánk... Megvizsgáltuk, hogy a jelenleg is működő megoldáscsomagunkat hogyan lehetne úgy tovább fejleszteni, bővíteni, hogy ezekre a kihívásokra minél komplexebb választ tudjon adni termelői, feldolgozó, gyártói, kereskedelmi és fogyasztói oldalról is.

Miután a QSTS-sel megismertük a termelőket, gyártókat, feldolgozókat, a fogyasztók szemszögéből is feltérképeztük az aktuális helyzetet. Mit is tudunk róluk? A fogyasztók alapvetően kíváncsiak, az adott termékről a lehető legtöbbet szeretnék megtudni természetesen azonnal. A 21. században már alapvető igénynek számít, ha minél többet szeretnének tudni, de persze azt is elvárják, hogy ez az információ átlátható, tagolt és legfőképpen hiteles, ugyanakkor könnyen elérhető legyen. A legfrissebb hazai felmérések azt mutatják, hogy a fogyasztóknak kevés az az információ, amelyet az élelmiszerek címkéjén találnak. Ezt támasztja alá a TÉT Platform Egyesülettel közösen végzett kutatásunk is, amelyben azt tapasztaltuk, hogy a háztartások 39%-a már örömmel látna egy olyan QR kódot az élelmiszerek csomagolásán, amely a címkén szereplőhöz képest több adatot tartalmaz. Biztosak vagyunk benne, hogy ez a szám folyamatosan emelkedik, hiszen az a generáció válik fogyasztóvá, akiknek már alapvető igénye a mindig és mindenhol elérhető információ, akik életének kiskoruk óta szerves része az okostelefon.

A Nielsen IQ által végzett felmérés szerint a milleniumi és a Z generáció tagjai azok, akik a legtöbb időt és energiát fordítják arra, hogy kiválasszák azokat az élelmiszereket, amelyek megfelelnek az igényeiknek, és ezek az igények már nem csupán a termék árára korlátozódnak. A legfontosabb szempont az adott élelmiszer minősége, tápanyagtartalma, de egyre többen figyelnek a termékben található allergénekre, megvizsgálják, hogy melyik diétának felel meg, hol termelték az alapanyagokat és az összetevőket, és hol gyártották a terméket. Ezek mellett egyre jobban felértékelődnek a fenntarthatósági szempontok, valamint az egyes vállalatok társadalmi felelősségvállalásának aspektusai is. Könnyen beláthatjuk, hogy ennyi információ valóban nem fér rá a címkékre, amelyek sokszor már így is túlszűfoltak, alig olvashatóak. Ezt az akadályt a Product Brokerrel és a QR kódokkal hidalhatjuk át, amelyek használatával a gyártók részletes információkat adhatnak a vevőknek az adott termék bármilyen

tulajdonságáról, legyen szó az összetevőkről, az allergénekről, vega, vegán, bio élelmiszerekről, de akár arról is, milyen további felhasználási módokat, recepteket javasolnak. A tudatos vásárlók hálásak az átláthatóságért, bizalmi szintjük a korrekt tájékoztatással jelentősen növelhető. Komoly versenyelőnyhöz juthatnak azok a gyártók, akik vállalják, hogy többet áruljanak el termékeikről.

A Product Broker egy olyan, termékleírásokat tartalmazó, felhő alapú szolgáltatás, ami különböző gyártók tetszőleges számú termékének a termék leíró adatait közvetíti, rugalmasan, utólag is bővíthető, szerkeszthető adattartalommal, vizuális információkkal is kiegészíthető módon. A rendszer egyik adatforrása lehet a QSTS, de más, hasonló rendszerekkel való

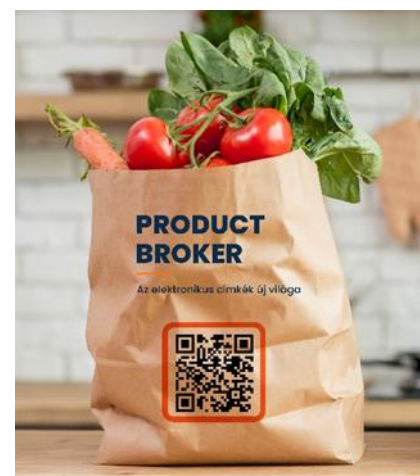

interfészelés is megoldható, illetve a gyártók kézi adatbevitellel is végezhetnek adatfeltöltést. Az adatbázisnak van egy strukturált része, ami a könnyű kereshetőség, összehasonlíthatóság érdekében előre meghatározott adatokat tartalmaz, illetve van egy másik szint, ahol a gyártó az általa fontosnak ítélt plusz információkat adhatja meg az adott termékről. Például egy palack bor esetében fotókat és videókat tehet közzé az adott borhoz tartozó ültetvényről, a szüretéről, a palackozásról, de itt szerepelhetnek olyan plusz információk is, amik a címkén nem férnek el. A kezelt termékek tekintetében igen nagy a

rugalmasság, azaz a megoldás szempontjából mindegy, hogy egy bort, egy sajtot, egy készítelt, vagy egy gyorsfagyasztott zöldségkeveréket mutat be.

A megoldáscsomaggal a fogyasztó azon igénye, hogy többet tudjon meg a termékről, egy „csippantással” teljesül. A fogyasztók erőteljes nyomást gyakorolnak az élelmiszertermelőkre, -gyártókra és -feldolgozókra is. Ezzel a nyomással mindenképpen számolnunk kell. Ahogy a GMO-probléma kikényszerítette a termelőkben a terménycímkézést, úgy a fogyasztók más, a termék előállításával kapcsolatos környezeti-társadalmi elvárásai is újabb és újabb tanúsítványok, vagy egyéb intézkedések bevezetéséhez vezethetnek.

A Product Broker célja, hogy a gyártó termékspecifikus információkat adhasson egy online felületen. Ügyféloldalon pedig a regisztrált felhasználók összetett szűrőfeltételek alkalmazásával kaphatnak testreszabott információkat, míg regisztráció nélkül a fogyasztók szűretlen tartalmakat látnak az okostelefonjukon. Minden információt egy helyen találnak, nem kell semmit keresgélniük, mindenki megtudhatja azt, amire a leginkább kíváncsi, és amennyire ezt a gyártó lehetővé teszi. A regisztrált felhasználók olyan többletfunkciókhoz is hozzáférhetnek, amelyek a mindennapi bevásárlásokat jelentősen megkönnyítik: riasztást kaphatnak előre meghatározott allergének vagy összetevők jelenléte esetén, vagy üzenetben azonnal értesülhetnek a

termék visszahívásokról. A mesterséges intelligencia segítségével még az is megoldható, hogy egy nem magyar anyanyelvű vásárló a saját anyanyelvén olvashasson az adott termékről. Az alkalmazással egy kommunikációs csatorna is nyílik a vevő és a gyártó között, amely akár két irányú is lehet, biztosítva a fogyasztó számára a visszajelzést a konkrét áruval kapcsolatban. Az ellátási lánc szereplőinek rendkívül fontos a hiteles, és gyakorlatilag azonnali vevői visszajelzés.